

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การ คือ หน่วยงานทางสังคม ซึ่งเกิดจากการจัดรวมบุคคลที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่าง (Robbins & Coulter, 1999, p. 4) หรือเป็นระบบการบริหารจัดการที่ออกแบบและดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง (Bateman & Snell, 1999, p. 15) องค์การประกอบไปด้วยบุคคลมากกว่าหนึ่งคนมารวมกันทำกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เราอาจเปรียบเทียบองค์การว่าเป็นกายภาพซึ่งเป็นโครงสร้างที่อยู่คงที่และมีแบบแผน ดังนั้น องค์การจึงต้องมีโครงสร้าง (Structure) จัดตั้งขึ้นตามหลักการจัดองค์การอย่างมีระเบียบ หลักต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ วิธีการจัดแบ่งแรงงานและหน้าที่ตามสายงานที่กำหนด ลำดับชั้นของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โครงสร้างขององค์การเปรียบประดุจกายภาพของร่างกาย ทุกองค์การต้องประกอบไปด้วยมิติโครงสร้าง โดยปรากฏออกมาในรูปของสิ่งที่เรียกว่า แผนภูมิองค์การ (Organization Chart) ซึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยหลักการจัดองค์การ เช่น มิน โยบาย หรือเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน และมีแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างองค์การ (สร้อยตระกูล (ติวานนท์) ธรรมนะ, 2545, หน้า 384)

จะเห็นได้ว่า โครงสร้างองค์การมีความสำคัญต่อการดำเนินงานเปรียบเสมือนโครงกระดูกในระบบร่างกาย ที่ทำให้การดำเนินงานขององค์การเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันทั้งระบบ ทำให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้มีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ ความสนใจในเรื่องการจัดโครงสร้างองค์การและการบริหารจัดการ (Organization Structure and Management Process) ผู้ที่ออกแบบองค์การจะต้องคำนึงองค์ประกอบและปัจจัย รวมทั้งศึกษาลักษณะของโครงสร้างองค์การที่สัมพันธ์กับบริบทขององค์การ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในโครงสร้างองค์การ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบองค์การ เพื่อให้มีโครงสร้างองค์การที่นำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล (จิราภรณ์ จันทร์สุพรรณ, 2539, หน้า 2)

จากกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ “การศึกษา” เป็นเครื่องมือของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) สร้างคนที่มีคุณภาพเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล การจัดการศึกษามีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับโครงสร้างบริบท (Context) ที่เปลี่ยนไป กระบวนการบริหารจัดการมุ่งสู่ระบบของ

การพัฒนาให้สนองตอบต่อสังคมยุคข้อมูลสารสนเทศ “มาตรฐานและคุณภาพ” ของการจัดการศึกษา จึงเป็นแนวคิดสำคัญในสังคมปัจจุบัน (สมศักดิ์ ปาเฮ, 2543, หน้า 1) และเมื่อพิจารณาคำว่า “มาตรฐาน และคุณภาพ” ในบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ซึ่งให้นิยาม คำว่า “มาตรฐานการศึกษา” ไว้ว่า หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อให้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 3) โดยนัยของความหมายดังกล่าว วิชัย ดันศิริ (2542, หน้า 48) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่เป็นลักษณะสำคัญของการศึกษา ในสถานศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการบริหาร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของครู เป็นต้น คุณภาพ หมายถึง คุณภาพของคุณลักษณะดังกล่าว เช่น มีคุณภาพสูง คุณภาพต่ำ ในนิยามใช้คำว่า “คุณภาพที่พึงประสงค์” หมายถึง “ที่พึงประสงค์ของสังคม” ซึ่งผู้จัดจะต้องกำหนดขึ้นมาว่าคืออะไร และ มาตรฐาน หมายถึง ความมีบรรทัดฐานที่ยอมรับกัน ให้เป็นมาตรฐานวัด การกำหนดมาตรฐานกำหนดขึ้น โดยผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น จากคำอธิบายเกี่ยวกับ มาตรฐานการศึกษาอาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาที่ได้คุณภาพมาตรฐานเป็นการจัดการศึกษา ที่ทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม พึงพอใจ ประทับใจ หรือมั่นใจในคุณภาพของผลผลิต ในที่นี้คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

การจัดการศึกษาในอดีตนั้น ถึงแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็มีปัญหา เรื้อรังมาเป็นเวลานาน เนื่องจากการจัดการศึกษาในระบบ โรงเรียนมากเกินไป จนมีปัญหา การเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและความเป็นจริง ในสังคม ก่อให้เกิดวิกฤติและความทุกข์กับผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนจำนวนมากหนีออกจากระบบ โรงเรียน บางคนมุ่งที่จะเอาชนะการเรียนแต่ต้องไปพึ่งยาเสพติดเพื่อให้มีเวลาอ่านหนังสือ ได้นานขึ้น ผู้เรียนจำนวนหนึ่งต้องประสบความล้มเหลวถึงขนาดฆ่าตัวตาย ภาพลักษณ์ของการศึกษาจึงเป็น กิจกรรมที่เต็มไปด้วยความเครียดและความทุกข์ (รุ่ง แก้วแดง, 2541, หน้า 19) เพื่อเป็นการแก้ไข ปัญหาและวิกฤติทางการศึกษาที่เกิดขึ้นจากอดีตที่ผ่านมาจึงได้มีการที่จะปฏิรูปการศึกษาไทยกัน อย่างขนานใหญ่ โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 และการที่จะปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ประสบกับความสำเร็จนั้น จะต้องอาศัยการดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำเป็นต้องมี การปฏิรูป การศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่ระบบการศึกษาปัจจุบันไม่สามารถสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ตามที่มุ่งหวัง สืบเนื่องจากปัญหาหลายประการ ทั้งด้านโครงสร้าง กระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และระบบสนับสนุนต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการที่ยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมใหม่ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ด้วยการปฏิรูป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 1)

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ ในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดดังกล่าว เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็งรัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6-7)

“มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล

เมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง”

สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลย่อมมีสิทธิหน้าที่ หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือเป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม

ส่วนอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นในฐานะนิติบุคคล กำหนดไว้ในมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่เป็นราชพัสดุ ตามกฎหมายที่ว่าด้วยราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งการจัดหารายได้จากการบริหารสถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว นอกจากจะมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถือปฏิบัติแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินกิจการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management: SBM) และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ที่ยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์ และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การจัดการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องยึดพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เป็นหลัก นอกจากนั้นกฎหมายดังกล่าวยังกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติมีภารกิจเกี่ยวกับจัดทำกรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ และประสานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาในทุกกระดับและประเภทการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 67)

นับเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปี่ยมกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคที่เกี่ยวข้อง เป็นมาตรฐานที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2545-2547 ร่วมกับหน่วยงาน องค์กรหลัก และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ภายใต้อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติคือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่าง ปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เน้นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปูทางความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิต

และสังคม เป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547, หน้า 3-8)

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้องค์กรหลัก และกระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ทำหน้าที่พัฒนามาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับนั้น ๆ พร้อมทั้งดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547, หน้า 14)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักและเป็นหน่วยปฏิบัติที่ใกล้ชิดผู้เรียน และเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการศึกษามากที่สุด ในอันที่จะทำหน้าที่ให้การปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บรรลุเป้าหมาย คือ ผู้เรียนมีคุณภาพ ได้รับการบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล มีศักยภาพรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากรัฐได้อย่างแท้จริงทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

การที่จะทำให้เด็กทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการเข้ารับการศึกษาอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของประชาชน กระทรวง ศึกษาธิการจึง ได้กำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โดย กรมสามัญศึกษาและปีการศึกษา 2547 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดรูปแบบการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรายงานการรับนักเรียนของสำนักงาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รูปแบบการรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546-2547 (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ก, หน้า 20) ได้สรุปรูปแบบการรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

รูปแบบการรับนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 กรมสามัญศึกษา
ได้กำหนดรูปแบบการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบทั่วไป อัตราส่วน 70: 30 โดยรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ร้อยละ 70 การคัดเลือกร้อยละ 30 แบ่งเป็นสอบคัดเลือก ร้อยละ 20 โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมของ กรมสามัญศึกษา และร้อยละ 10 ความสามารถพิเศษและผู้มีอุปการคุณ

รูปแบบกรณีพิเศษ อัตราส่วน 60: 30: 10 หมายถึง การรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ร้อยละ 60 รับโดยการคัดเลือก ร้อยละ 30 แบ่งเป็นสอบคัดเลือกร้อยละ 20 อีกร้อยละ 10 โดย การสอบคัดเลือกหรือผลการเรียนหรือจับฉลาก

ปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดรูปแบบ การรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังนี้

รูปแบบที่ 1 รับนักเรียนในอัตราส่วน 70: 30 หมายถึง กำหนดให้รับนักเรียนในเขตพื้นที่ บริการ โดยวิธีการจับฉลาก ร้อยละ 70 สำหรับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ ให้รับโดยวิธีการ สอบคัดเลือก ร้อยละ 20 ความสามารถพิเศษ ร้อยละ 5 และเงื่อนไขพิเศษ ร้อยละ 5

รูปแบบที่ 2 รับนักเรียนในอัตราส่วน 60: 30: 10 หมายถึง กำหนดให้รับนักเรียนในเขต พื้นที่บริการ โดยวิธีการจับฉลาก ร้อยละ 60 สำหรับนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ ให้รับโดยวิธีการ สอบคัดเลือก ร้อยละ 20 ความสามารถพิเศษ ร้อยละ 5 และเงื่อนไขพิเศษ ร้อยละ 5 และเป็นนักเรียน นอกเขตพื้นที่บริการโดยวิธีจับฉลาก ร้อยละ 10

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ใช้คะแนนผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ (NT) ในการสอบคัดเลือก ร้อยละ 20 แทนการจัดทำ ข้อสอบใหม่ขึ้นมาใช้ในการคัดเลือก

รูปแบบการรับนักเรียนส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน กำหนดรูปแบบการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อัตราส่วน 60: 20: 20 โดยการรับนักเรียน ในเขตพื้นที่บริการ ร้อยละ 60 แบ่งเป็นบ้านใกล้ ร้อยละ 50 ความสามารถพิเศษ ร้อยละ 5 เงื่อนไขพิเศษ ร้อยละ 5 คัดเลือกนอกเขตพื้นที่ ร้อยละ 20 โดยใช้คะแนนผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ (NT) และการรับนักเรียนนอกเขตพื้นที่ ร้อยละ 20 โดยการจับสลาก หรือตามที่คณะกรรมการรับนักเรียนของจังหวัดพิจารณา

การรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในส่วนภูมิภาคปีการศึกษา 2546 กรมสามัญศึกษา ใช้รูปแบบการรับตามรูปแบบของการรับนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร

นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมให้ได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการรับนักเรียนที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรมและเสมอภาค สนับสนุนให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้ารับการศึกษาคัดเลือกครบทุกคน ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ให้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาตามความถนัด ความสนใจ เต็มตามศักยภาพและส่งเสริมให้เด็กได้เรียนใน โรงเรียนใกล้บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ก, หน้า 17)

ผลการศึกษาการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2547 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ข, หน้า 1-6) จากรายงานผลการศึกษาประเมินผลการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2547 ในด้านจำนวนนักเรียนที่รับเข้าเรียนเปรียบเทียบกับประชากรวัยเรียน แยกตามระดับชั้น เขตพื้นที่ รวมทั้งศึกษาวิธีดำเนินการ ปัญหา แนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ต่อนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนนักเรียนที่รับได้ในแต่ละระดับชั้น จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต จากโรงเรียน 1,800 โรงเรียนและสำนักงานที่เกี่ยวข้องอีก 4 สำนักงาน นอกจากนี้ ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องซึ่งคือนักเรียน ผู้ปกครอง และครู จำนวน 25,000 คน โดยการสุ่มเป็นสัดส่วนหลายขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการใช้เครื่องมือหลากหลาย ได้แก่ แบบสำรวจแบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ในภาคสนาม และการศึกษาเอกสารและนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ ฐานนิยม และการทดสอบไคสแควร์ ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการรับนักเรียนปีการศึกษา 2547 ผลการรับนักเรียนในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) 978,754 คน

แผนการรับนักเรียน 706,638 คน จำนวนรับ 800,895 คน คิดเป็นร้อยละ 113.34 ของแผนการรับ จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น 11,489 คน จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังกล่าว ได้ไปสมัครเข้าเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน 20 ลำดับของประเทศ โดยมีจำนวนผู้สมัครแข่งขันเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้ NT ของแต่ละโรงเรียน ระหว่าง 687 - 1,285 คน อัตราการแข่งขันระหว่าง 1: 8.24 - 1: 31.30 ต่อจำนวนที่รับได้ระหว่าง 40 - 120 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน 20 ลำดับในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียนสมัครแข่งขันเข้าเรียนชั้น ม. 1 โดยใช้ NT ของแต่ละโรงเรียนระหว่าง 420 - 1,036 คนต่อจำนวนรับระหว่าง 64 - 156 คน อัตราการแข่งขัน ระหว่าง 1: 5.25 - 12.01

ในการกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติกรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่าอัตราการแข่งขันของนักเรียนที่สมัครคัดเลือก เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเอกชนยังสูงมากและ สูงที่สุดอย่างต่อเนื่อง ในโรงเรียนเอกชนอันดับ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะใช้เกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติอย่างไร ในการรับนักเรียนปรากฏว่า สถิติอัตราการแข่งขัน สูงสุดของการสมัครเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนยังคงอยู่ที่ โรงเรียนเอกชนอันดับ 1 อย่างต่อเนื่องหลายปีการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ข, หน้า 19)

จากความสำคัญและความจำเป็นของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ เอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรทางการศึกษาที่รองรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีความพร้อม ทางทรัพยากรทางการบริหารจัดการทุกด้าน มีผลงานที่แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ องค์กร มีติดการจัดโครงสร้างองค์กร และกระบวนการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งดำเนินการประเมินตามมาตรฐาน การศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์พิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผู้วิจัยมีความสนใจที่ จะศึกษาวิเคราะห์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเอกชนที่มีจำนวนนักเรียนสมัคร ใช้ผล NT มากที่สุด อันดับ 1 ปีการศึกษา 2547 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านโครงสร้าง องค์กรและกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน ตามแนวคิดทฤษฎีการจัดองค์กรที่มีประสิทธิผล และตามแนวทางการบริหาร โรงเรียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามหลักของการบริหารจัดการ โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาโครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

คำถามในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาโครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
ในหัวข้อต่อไปนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยมมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน
วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปอย่างไร
2. โรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการในแต่ละงานตามข้อ 1 อย่างไร และ
มีการกระจายอำนาจมากน้อยเพียงใด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยม เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
พิเศษ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

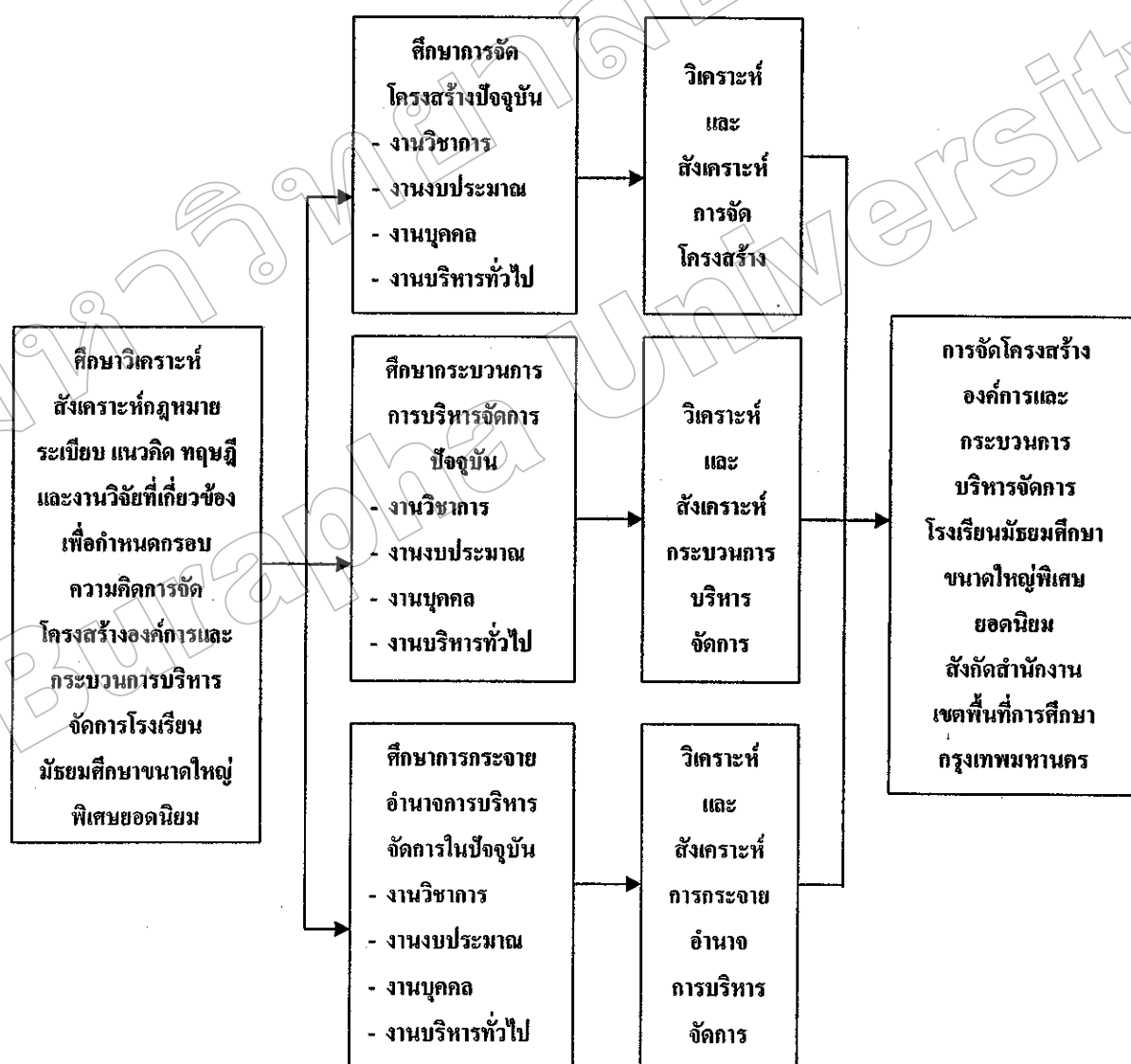
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้จะได้แนวทางการจัดโครงสร้างองค์การ และกระบวนการบริหารจัดการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยม
2. ข้อค้นพบจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ที่จะใช้
เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างองค์การ และกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อสนเทศพื้นฐานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างองค์การและ
กระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
4. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะนำไปใช้ในการจัด โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการจัด โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการตามขอบข่ายภารกิจสถานศึกษาที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลภายใต้หลักการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เป็นกรอบความคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาโครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษขอดนิคม เพื่อให้ได้รายละเอียดของข้อมูลเพียงพอที่จะนำไปสู่การตอบปัญหาในการวิจัยที่ตั้งไว้คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษขอดนิคมมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปอย่างไร ใช้กระบวนการบริหารจัดการอย่างไร และมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการมากน้อยเพียงใด โรงเรียนจึงได้รับความนิยมมากที่สุด

การวิจัยนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกพื้นที่ที่วิจัยแบบเจาะจง ได้แก่ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษขอดนิคมอันดับหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษขอดนิคม หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้เป็นโรงเรียนขอดนิคมที่มีผู้สมัครเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นจำนวนมาก และมีอัตราการแข่งขันสูง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 หมายถึง การแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎกระทรวง กทม.เขต 1 แบ่งเป็น 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามความในมาตรา 27 ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547
4. รองผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามความในมาตรา 38 ก. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547
5. กรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแล และส่งเสริมสนับสนุนกิจการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในเขตพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามความในมาตรา 38 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
6. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน

ให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2544

7. การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี หมายถึง การศึกษาดังแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

8. หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2544

9. พื้นที่บ้านใกล้โรงเรียน หมายถึง อาณาบริเวณที่ทางโรงเรียนกำหนดขึ้น โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้มีรัศมีตามความเหมาะสมของจำนวนตัวป้อน การคมนาคมและสภาพพื้นที่สำหรับการรับนักเรียนที่ทางโรงเรียนถือว่าเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้โรงเรียนที่สุด และควรแก่การที่โรงเรียนต้องให้บริการทางการศึกษามากที่สุด

10. เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน หมายถึง อาณาบริเวณที่โรงเรียนกำหนดขึ้นตามความตกลงของโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง โดยยึดตัวป้อน เขตการปกครอง การคมนาคมและสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ เพื่อโรงเรียนจะได้ให้บริการทางการศึกษาและนักเรียนสามารถเดินทางมาเรียนได้สะดวก

11. การเคลื่อนย้ายของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนเปลี่ยนแปลงสถานที่อยู่และ/หรือสถานที่เรียน จากพื้นที่ที่นักเรียนเคยอยู่และ/หรือเคยเรียนแต่เดิม

12. ความนิยมต่อโรงเรียน หมายถึง ความพอใจต่อสภาพและการดำเนินงานของโรงเรียน และต้องการเข้าเรียนหรือสนับสนุนผู้เกี่ยวข้องเข้าเรียนที่โรงเรียนนั้น หากมีโอกาส ซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนของการสมัครเข้าเรียนและจำนวนที่นั่งตามแผนการรับนักเรียน

13. อัตราการแข่งขันเข้าเรียน หมายถึง อัตราส่วนระหว่างจำนวนนักเรียนที่สมัครกับจำนวนที่นั่งตามแผนการรับนักเรียน

14. สถานศึกษามีฐานะนิติบุคคล หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่กฎหมายยอมรับให้สามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบวัตถุประสงค์ มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ

15. การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) หมายถึง การบริหารและจัดการศึกษาตามมาตรา 39 และ 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยัง

สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาของตนเอง

16. โครงสร้างองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจ การบริหาร และการจัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร 12 ขอบข่าย/ภารกิจ ประกอบไปด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและการสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหาร 7 ขอบข่าย/ภารกิจ ประกอบไปด้วย

- 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหาร 5 ขอบข่าย/ภารกิจ ประกอบไปด้วย

- 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การออกจากราชการ

การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหาร 19 ขอบข่าย/ภารกิจ ประกอบไปด้วย

- 1) การดำเนินงานธุรการ 2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 5) การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร 6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป 8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 10) การรับนักเรียน 11) การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย 12) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 13) งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน 14) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 15) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 16) งานประสานราชการกับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 17) การจัดระบบควบคุมในหน่วยงาน 18) งานบริหารสาธารณะ
19) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

17. กระบวนการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการบริหารและวิธีการที่โรงเรียนใช้
ในการดำเนินงานการบริการวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ
งานการบริหารทั่วไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University